

<i>A tantárgy címe</i> Szocializáció	<i>A tantárgy kódja</i> BMNSZ27000M	<i>Félév</i> 1
<i>A tantárgy típusa</i> Előadás	<i>Óraszám</i> 2	<i>Kreditek száma</i> 4

Tantárgy célja:

A tantárgy célja az, hogy a hallgatók megismerjék a gyermek- és ifjúkori szocializáció folyamatára vonatkozó különböző elméleti megközelítéseket, a szocializáció különböző részterületeit és azokat a közegeket, amelyekben a szocializációs folyamatok zajlanak, továbbá a szocializáció zavarainak egyéni és társadalmi következményeit.

A kompetenciák területén a cél az, hogy a kurzus keretében elsajátított ismeretek alapján a hallgatók képessé váljanak arra, hogy felismerjék a szocializációs folyamat során fellépő zavarok okait és ezek társadalmi következményeit, különös tekintettel a családi élet és az oktatás területére.

Oktató:

Földházi Erzsébet, PhD

A tantárgy leírása:

Sorszám	Témakör	Óraszám
1	Bevezetés: a szocializációs folyamat jelentősége	2
2	Elméletek a szocializációról	2
3	Gyermekkori és felnőttkori szocializáció	2
4	A nyelvi szocializáció	2
5	Érzelmi szocializáció	2
6	Nemi szocializáció	2
7	Szocializációs szinterek: a család	2
8	Szocializációs szinterek: az iskola	2
9	Szocializációs szinterek: a kortárs csoportok	2
10	Szocializációs szinterek: a média	2
11	A szocializáció zavarai	2
12	A szocializációs zavarok következményei	2
13	Összegzés	2

Értékelés, követelmények:

Írásbeli vizsga a félév végén az előadáson elhangzottak és a kötelező irodalom alapján.

Katalógus: A félév során legfeljebb 3 hiányzás megengedett, bármilyen okból; az ennél több hiányzást semmilyen többletmunkával nem lehet kiváltani. Amennyiben a hallgató túllépi ezt a határt, az aláírás megtagadását vonja maga után.

Kötelező irodalom:

- Bagdy Emőke (2002): Családi szocializáció és személyiségzavarok. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- Bourdieu, Pierre (2000): Férfiuralom. Napvilág Kiadó, Budapest
- Figula Erika – Margitics Ferenc – Pauwlik Zsuzsa (2010): Családi szocializáció és iskolai erőszak. Élmény '94 Bt., Nyíregyháza
- Giddens, Anthony (2008): Szociológia. Osiris Kiadó, Budapest
- Hámori Eszter (szerk.)(2006): Pszichológiai eszközök az ember megismeréséhez. Bölcsész Konzorcium. <http://mek.niif.hu/04800/04803/04803.pdf>
- Kürti Jarmila (1988): Az iskolai eredményesség és a szocializáció. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Meleg Csilla (vál. és szerk.) (1996): Iskola és társadalom I. Szöveggyűjtemény. JPTE Tanárképző Intézet Pedagógia Tanszéke, Pécs.
- Meleg Csilla (vál. és szerk.) (1996): Iskola és társadalom II. Szöveggyűjtemény. JPTE Tanárképző Intézet Pedagógia Tanszéke, Pécs.
- Réger Zita (1990): Utak a nyelvhez: Nyelvi szocializáció, nyelvi hátrány. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Somlai Péter (1997): Szocializáció: a kulturális átörökítés és a társadalmi beilleszkedés folyamata. Corvina Kiadó, Budapest.
- Somlai Péter (2008): Társas és társadalmi. Válogatott tanulmányok. Napvilág Kiadó, Budapest
- Somlai Péter (1992): [Elméletek a szocializációról](#). (p. 5-61.) In: Somlai Péter (szerk.): Értékrendek és társadalmi-kulturális változások. /Válogatott tanulmányok. TS 3/2 kutatási beszámolók./ ELTE Szociológiai Intézet, Budapest
- Zsolnai Anikó – Kasik László (2007): Az érzelmek szerepe a szociális kompetencia működésében. Új Pedagógiai Szemle, 57. 7-8. sz. 3-15. old.

Ajánlott irodalom:

- Andorka Rudolf (2006): Bevezetés a szociológiába. Második javított és bővített kiadás. Osiris Kiadó
- Aries, Philippe (1977): Gyermekek, család, halál. Budapest, Gondolat Kiadó
- Aronson, Elliot – Pratkanis, Anthony (2012): A rábeszélőgépj. Ab Ovo Kiadói Kft.
- Berne, Eric (2009): Emberi játszmák. Háttér Kiadó Kft.
- Berta Judit (2010): A2-17 évesek érték- és modell-preferenciái. Doktori disszertáció, ELTE Pszichológiai Doktori Iskola
http://pszichologia.phd.elte.hu/vedesek/disszertaci_Berta_Judit.pdf
- Bettelheim, Bruno (1988): A mese bűvölete és a bontakozó gyermeki lélek. Budapest, Gondolat Kiadó
- Dunn, Judy (1990): Testvérek. Gondolat Kiadó, Budapest
- Giddens, Anthony (1995): Szociológia. Osiris Kiadó
- Hadas Miklós (szerk.)(1994): Férfiuralom. Írások nőkről, férfiakról, feminizmusról. Replika Kör, Budapest
- Hernádi Miklós: Nemek és igenek. Minerva, Budapest, 1988
- Kon, Igor (1977): A barátság. Kossuth Könyvkiadó, Budapest
- Mead, Margaret (2003): Férfi és nő. A két nem viszonya a változó világban. Osiris Kiadó, Budapest
- Mészáros Aranka(szerk.)(2002): Az iskola szociálpszichológiai jelenségvilága. ELTE Eötvös Kiadó, Budapest
- Müller, Melissa (2001): Az áruvilág kicsi királyai. Gyerekek a reklámok világában. Geomédia Szakkönyvek, Budapest
- Pierre Bourdieu (2000): Férfiuralom. Napvilág Kiadó

- Replika folyóirat, 2001. november: 153-240. old. (Nyelv és gender)
- Somlai Péter (1989): [Kölcsönhatások az elsődleges szocializáció intézményei között](#). /Elméleti és kutatásmódszertani megfontolások/ (p. 3-19.) In: Somlai Péter (szerk.): Kiilleszkedési zavarok. Esettanulmányok az elsődleges szocializáció intézményeinek kölcsönhatásairól. ELTE Szociológiai Intézet, Budapest
- Somlai Péter (1991): [A szocializáció és torzulásai a kommunikatív cselekvés elméletében](#). (p. 71-88.) In: Némedi Dénes (szerk.): Közelítések. Szociológiai tanulmányok. ELTE Szociológiai, Szociálpolitikai Intézet és Továbbképző Központ, Budapest
- Somlai Péter (1994): [Értékek egysége és pluralitása a családi szocializációban](#) (p. 115-119.) In: Csernák Józsefné (szerk.): Család a mai magyar társadalomban. Nemzetközi Családév Titkársága, Budapest
- Somlai Péter (1996): [A beilleszkedéstől a címkézésig](#). A szocializáció elméletei (p. 315-336.) In: Tausz Katalin – Várnai Gyöngyi (szerk.): Rejtőzködő jelen. Tanulmányok Ferge Zsuzsának. Hilscher Rezső Szocpol. Egyesület, Budapest
- Somlai Péter (szerk.) (2007): Új ifjúság. Napvilág Kiadó, Budapest
- Szabó László Tamás (1988): A rejtett tanterv. Magvető Kiadó, Budapest